

ΙΝΔΟΙ ΕΘΕΛΟΘΡΗΣΚΟΙ.

Ἡ θεολόγησος ἐπὶ Κοίτης Ἡλων.

Αἱ εἰς ταύτην καὶ τὴν ἐπομένην σελίδα εἰκονογραφίαι παριστάνουν τρεῖς τῶν πολυαρίθμων τρόπων, καθ' οὓς οἱ τῆς Ἰνδίας ἐθελοθρησκοὶ βασανίζουσιν αὐτοὶ ἑαυτούς. Κατὰ τὸ Ἰνδικὸν σύστημα, ψυχὴ τοῦ παντός εἶναι ὁ Θεός, ἥτοι τὸ ὑπέρτατον Πνεῦμα, μέρος τοῦ ὁποίου εὐρίσκεται εἰς ὅλα τὰ ἐμφυχα ὄντα, συνενωμένον μὲ τὴν ὕλην. Ἐπομένως πᾶσα ψυχὴ ἀνθρώπινος εἶναι μερίδιον τοῦ Θεοῦ. Τοῦτο γνωρίζων ὁ ἄνθρωπος, — διδάσκουν οἱ θεολόγοι τῆς Ἰνδίας, — ὀφείλει νὰ ζητῇ ἐλευθέρωσιν ἀπὸ τὴν τῶν ὕλικῶν ἐπιρροήν, ὡς τὸ μόνον μέσον τοῦ νὰ συνενωθῇ καὶ πάλιν μὲ τὴν θεϊκὴν φύσιν. Τὴν ἀπαλλαγὴν ταύτην δύναται τις ν' ἀπολαύσῃ μονάζων, σκληραγωγούμενος, καὶ τὸν νοῦν ἀφαιρῶν ὅλως ἀπὸ τὰ γήινα· καὶ ἂν δὲν ἀξιώθῃ αὐτῆς εἰς μίαν γένεσιν, πρέπει νὰ ἐξακολουθῇ ζητῶν αὐτὴν εἰς πᾶσαν μέλλουσαν μετεμψύχωσιν, ἕως οὗ νὰ τὴν ἐπιτύχῃ. Τὸ θεῖον Πνεῦμα παριστάνεται προσέτι ὡς διόλου χωρὶς αἴσθημα ἢ ἐπιθυμίαν. Ὅθεν ν' ἀποβάλλῃ τις πᾶν αἴσθημα καὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν εἶναι ὁ κολορὸν τῆς τελειότητος. Τὰ πάθη καὶ τὰ αἰσθήματα ἐμπορεῖ τις νὰ καθυποβάλλῃ εἴτε κατὰ κόρον θεραπεύων αὐτά, εἴτε αὐστηρῶς ἀπονεκρόνων· ἀμφοτέρως δὲ τὰς μεθόδους ταύτας ἀφθόνως ἐνεργοῦσι. Σωματικαὶ σκληραγωγίαι καὶ ἐκούσιοι σωματικαὶ κακοπάθειαι κατέχουν ὁμολογουμένως ἐξοχὸν τόπον εἰς τὴν θρησκείαν τῶν Ἰνδῶν.

Τὸ ἀνωτέρω σχῆμα παριστάνει ἐκούσιον βασανισμόν πραγματικῶς ἐνεργηθέντα ὑπὸ τινος Ἰνδοῦ, ὀνομαζομένου Πουρρόϋμ Σοατοντρϋ, τὸν ὁποῖον ὡς ἀκολουθῶς περιγράφει Ἀγγλος τις, γνωρίσας αὐτὸν εἰς τὴν μεγαλόπολιν τῆς Ἰνδίας Βεναρές.

Δεκαετῆς μόνον, ἤρχισεν ὁ ἄνθρωπος οὗτος τὴν σκληραγωγίαν, ἐπ' ἀγῶνι δ' ἐπὶ ἀκανθῶν καὶ χαλίκων. Τοῦτο ἐξηκολούθει δέκα ἔτη, καὶ ἔπειτα ἤρχισε νὰ περιέρχεται ὡς Φακῆρης (θρησκός ἐπαίτης) ὑπάγων ἀπὸ ἓνα εἰς ἄλλον νομιζόμενον ἅγιον τόπον.

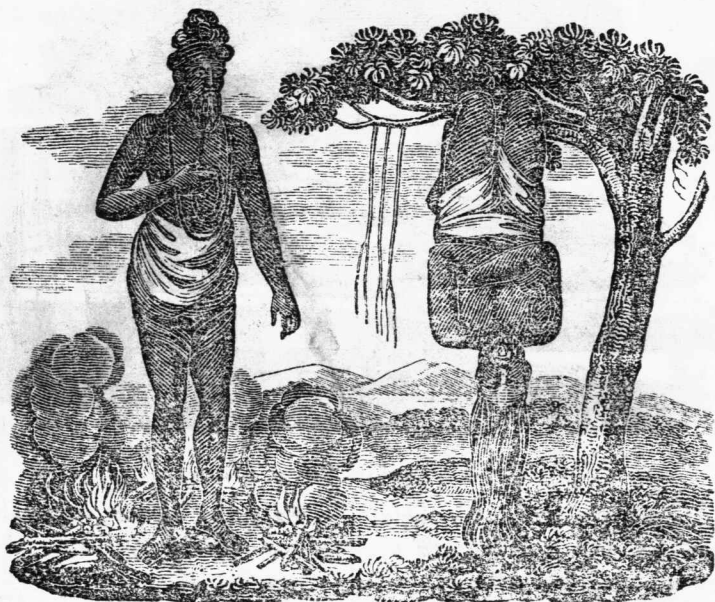
6* δ'.

Ἐκλείσθη δὲ ποτε εἰς κελλίον, ὅπου ἔταξε νὰ βασανίζεται δώδεκα χρόνους. Αὐτοῦ ἔμεινεν ἕως οὗ τὰ ζωῦφια κατεβίβρωσκον πλέον τὸ κρέας τοῦ, καὶ ἔκαμαν σημεῖα, διαμένοντα καὶ ὅτε εἶδεν αὐτὸν ὁ προειρημένος Ἀγγλος. Μετὰ ἓν ἔτος, ὁ Ραϊᾶς, ἥτοι ἄρχων τοῦ τόπου ἐκείνου, σπλαγχνισθεὶς αὐτὸν, ἤνοιξε τὴν θύραν τοῦ κελλίου τοῦ, ἐλπίζων νὰ καταπέσῃ αὐτὸν ὥστε νὰ παύσῃ βασανιζόμενος· ἀλλ' ὁ ἄθλιος ἐκυριεύθη ἀπὸ μανίαν ὅτι διεκόπη τοιοῦτοτρόπως, καὶ εἶπεν εἰς τὸν Ραϊᾶν ὅτι ἤθελεν ἔχειν τὴν κατάραν τοῦ (τὰς δὲ κατάρας τῶν ἀνθρώπων τούτων φοβοῦνται μὲ ὑπερβολὴν ἅπαντες οἱ Ἰνδοὶ) διὰ τὴν διακοπὴν ταύτην. 'Τί!' εἶπεν ὁ ἀσκητής· 'νομίζεις ὅτι δὲν εἶμαι ἄξιός νὰ περιφρονῶ τοιαύτας κακοπαθείας! Τίποτε δὲν μ' ἐνοχλοῦν! Κάμε μου κοίτην ἀπὸ καρφία, διὰ νὰ κοίτωμαι ἡμέραν καὶ νύκτα ἐπ' αὐτῆς, καὶ νὰ σὲ δεῖξω πόσον δύναμαι νὰ ὑποφέρω· τότε δὲ ἴσως κλίνω εἰς τὸ νὰ σὲ συγχωρήσω.'

Ὁ Ραϊᾶς, φοβούμενος μὴ ἤθελεν ὑποπέσειν εἰς τὴν κατάραν τοῦ ἀγρίου ἐθελοθρησκού, κατεσκεύασε δι' αὐτὸν κοίτην ἀπὸ καρφία, τὴν ὁποίαν ὁ ταλαίπωρος ἀσμένως ἐδέχθη, θεωρῶν αὐτὴν ὡς εἶδος θριαμβευτικῆς ἀμάξης. Πάραυτα ἐξεκίνησε νὰ περιέλθῃ τὴν Ἰνδοστάν· περισφύρη δὲ χιλιάδας μιλίων ἐπὶ τῆς φρικώδους ταύτης κοίτης, πανταχοῦ προσκυνούμενος ὑπὸ τοῦ ὄχλου ὡς εἶδος Θεοῦ. Τριάκοντα πέντε χρόνους περιήρχετο τοιοῦτοτρόπως! Βαρυθεὶς δὲ πλέον τὰς ὁδοπορίας, ὡς εἶπεν ὁ ἴδιος, ἐπεθύμει νὰ ἐξοδεύσῃ τὴν ἐπίλοιπον αὐτοῦ ζωὴν εἰς Βεναρές.

Ἀλλὰ τόσον τετυφλωμένος ἦτον ὁ ἄθλιος οὗτος ὑπὸ τοῦ ἄρχοντος τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους, ὥστε δὲν εὐχαριστεῖτο μὲ τὴν νομιζομένην ἀρετὴν τοῦ ἐπὶ τῆς κοίτης τῶν καρφίων ἐκουσίου βασανισμού, ἀλλ' ἐφευρῆκε καὶ ἄλλας μεθόδους εἰς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἀποβλεπούσας. Ἐκαυχᾶτο ὅτι εἶχε ποτὲ κρεμάσειν ὑπεράνω ἑαυτοῦ τρυπημένον σκεῦος, ὅθεν ἔσταζεν ὕδωρ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς

του ἡμέραν καὶ νύκτα καθ' ὅλον τὸν χειμῶνα, ὥστε || αὐτοῦ δαυλοῦς ζύλου διὰ νὰ ὑποφέρῃ ἔτι μᾶλλον ἀπὸ οὐδὲ στιγμὴν ἡσύχαζε· τὸ δὲ καλοκαίριον ἀναπτε πέριξ || τὴν καυσιν!

Παράδειγμα δὲ τῶν ὅσοι ἀπὸ τοὺς πόδας κρεμάζονται ἐκ δένδρων μᾶς περιγράφει ὡς ἀκολούθως φιλαληδέστατος περιηγητής.

Ἐἰς τὸ πλάγιον τοῦ δρόμου παρετηρήσαμεν Φακὴρην τινα, ἐνησχολημένον εἰς παραδόξους ἐτοιμασίας. Πέριξ ἔστεκαν Ἴνδοι προσκυνηταί. Οἱ ὁπαδοὶ τοῦ Φακίρου σχεδὸν ἐλάτρευαν αὐτόν, φιλοῦντες τοὺς πόδας του, ὀνομάζοντες αὐτὸν Θεὸν, καὶ τὴν εὐχὴν του ἐπικαλούμενοι! Ἀναψαν δὲ μεγάλην πυρκαϊάν ὑπὸ τὸν ἐκτεταμένον κλάδον παλαιοῦ τινὸς δένδρου· εἰς τὸν κλάδον τοῦτον ἔδρασαν ὁ Φακὴρης δύο δυνατὰ σχοινία, ὅθεν ἐκρεμάσθη μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω ἄνωθεν τοῦ πυρός· ἐκινεῖτο δὲ ἔμπροσθεν καὶ ὀπισθεν διὰ τοῦ καπνοῦ καὶ τῆς φλογός, ἀριθμῶν συγχρόνως τὰ κομβολόγιά του, διὰ νὰ ἐξακριβώσῃ τὴν παρέλευσιν τῶν τεσσάρων ὥρων, ὅσας εἶχε καταδικάσειν αὐτὸς ἑαυτὸν τοιούτῳ τρόπῳ νὰ βασανίζεται καθ' ἡμέραν διὰ δώδεκα χρόνους, ἐξ ὧν ἐννέα σχεδὸν παρήλθον ἤδη. Ἀνωθεν τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τοῦ στόματος ἔχει μικρὸν τι πανίον δεδεμένον, ὥστε νὰ προφυλάσσεται ἀπὸ τὰ πνιγνὰ τοῦ καπνοῦ ἀποτελέσματα. Διὰ τῶν μέσων τούτων λέγει ὅτι θέλει ἐξιλεῶσιν τὸ Θεῖον, καὶ ἀγριασθὴν διαπαντός. Τὴν τελευταίαν ἡμέσειαν ἔβαν ἐκ τῶν τεσσάρων ὥρων, λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι του, ὅτι στίκει ὁρδιος, καὶ κινεῖται κυκλωιδῶς τριγύρω τοῦ πυρός. Ὅταν δὲ καταβῇ, κυλίσταται εἰς τὴν θερμὴν τῆς πυρκαϊᾶς στάκτην.

Τὸ τρίτον εἶδος τοῦ ἑκουσίου βασανισμοῦ ὑποφέρουν οἱ ἐδελόθησχοι, ποτὲ μὲν ὁρδιοι, ποτὲ δὲ ἀνεστραμμένοι. Ἡ εἰκονογραφία μᾶς παριστάνει τὸν πρῶτον τρόπον.

Διάφοροι Ἴνδοι ἐπαῖται, λέγει συγγραφεὺς τις. ἡλικίας οἰκοδομήσαντες παρὰ τὰς ὀχθὰς τοῦ Γάγγου,

περικυκλοῦντο καθ' ἡμέραν μὲ πυρκαϊᾶς, καὶ τρεῖς ἢ τέσσαρας ἔρας καθ' ἑκάστην ἐπεστηρίζοντο εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν, ἀνεστραμμένους ἔχοντες τοὺς πόδας, σιωπηλῶς τὰ ὀνόματα τῶν Θεῶν ἐπαναλαμβάνοντες, καὶ ἀριθμοῦντες τὰ κομβολόγιά των. Πάμπολλοι δὲ ἤρχοντο καὶ ὑπήγαιναν, ἐκπεπληγμένοι θεαταὶ τῶν μανιωδῶν τούτων ἀνθρώπων, οἵτινες ἐξηκολοῦν καὶ τὴν νύκτα τὰς θρησκευτικὰς σκληραγωγίας των, μέχρι τοῦ λαιμοῦ εἰς τὸν Γάγγην στεκόμενοι τρεῖς ἢ τέσσαρας ἔρας, ἀριθμοῦντες τὰ κομβολόγιά των.

Καὶ ἄλλα πολυάριθμα εἶδη ἑκουσίου βασανισμοῦ ἐνεργοῦσι χιλιάδες τῶν ἀθλίων, ἡπατημένων εἰδωλοπατρῶν τῆς Ἰνδοστᾶν. Γίνονται δὲ ταῦτα πάντα οὐχὶ πρὸς ἐξάλειψιν τῶν παρελθόντων ἀνομιμάτων, ἀλλὰ πρὸς ἀπόλαυσιν δαψιλεστάτων ἀμοιβῶν εἰς τὸν μέλλοντα κόσμον. Οἱ Ἴνδοι ἀσκηταὶ εἶναι γενικῶς ἐπαῖται. Τὸν ἀληθῆ δὲ χαρακτῆρα καὶ τὴν ἐπιρροὴν αὐτῶν περιγράφει ὡς ἀκολούθως συγγραφεὺς τις περὶ τῆς Ἱστορίας, Φιλολογίας, καὶ Θρησκείας τῶν Ἰνδῶν.

Οὐχὶ μόνον δὲν καθυπέταξαν τὰ πάθη των, ἀλλὰ καὶ ἀπανθρώπως καταρῶνται τὸν μὴ θέλοντα νὰ τοὺς δώσῃ τροφήν. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν εἶναι κοινοὶ κλέπται. Σχεδὸν ἅπαντες ζοῦν ἀσώτως. Ἄλλοι δὲ σχεδὸν πάντοτε εἶναι μεθυσμένοι ἀπὸ τοῦ ὀπιοῦ καὶ ἀπ' ἄλλα ὁμοία φάρμακα. Διόλου ἀγνοοῦν τὴν ἀληθῆ τῆς καρδίας καθαρότητα καὶ τὴν δικαίαν ζωὴν. Φοβοῦνται μὲν νὰ θανατώσωσιν ἑντομον, νὰ λοιδορήσωσι Βραχμᾶνα, ἢ νὰ παραμελήσωσιν ἱεροπραξίαν τινα· ἀλλ' οὐδέποτε ταραττοῦσι τὴν εἰρήνην αὐτῶν οἱ ἀκάθαρτοι διαλογισμοὶ ἢ αἱ ἄδικοι πράξεις. Τῶνόντι, μερικοὶ τῶν πλέον ὑψωμένων ἀπὸ τοὺς Ἰνδοὺς ἄγιους παριστάνονται, εἰς τὰ

ἐὰν βιβλία των, ὡς φοβεροὶ καταντήσαντες διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ θυμοῦ των πρὸς ἅπαντας ὅσοι αὐτοὺς ἐπλησίαζαν· αἱ δὲ ἀκαθαρσίαι των, ὡς ἱστοροῦνται πρὸς μίμησιν τῶν ἄλλων, εἶναι πειρακτικώτεραι παρὰ νὰ φθάσωσι ποτὲ εἰς Εὐρωπαϊκὸν ὥτιον. Πρὸς δὲ τοῖτοις, ἡ ἐπίρροή αὐτῶν εἰς τὰ δημόσια ἦδη εἶναι τόσον φθαρτικὴ, ὥστε πᾶσα ψυχὴ φιλόανθρωπος κινεῖται εἰς οἶκτον ὁμοῦ καὶ ἀγανάκτησιν. Τοὺς ἐπαίτας τοῦτους δὲν ὑποβλέπει τὸ δημόσιον οὔτε περιφρονεῖ, ὡς ἐκείνους οἵτινες οὐδὲν ἄλλο συστατικὸν ἔχουν εἰμὴ τὴν δυστυχίαν αὐτῶν. Πολλοὶ μὲν τῶν πλείον πεφωτισμένων Ἰνδῶν ἀποστρέφονται αὐτοὺς, καὶ μάλιστα εὐχονται νὰ τοὺς ἠνάγκαζεν ἡ κυβέρνησις ὥστε νὰ ἐργάζωνται· ἀλλ' ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους, τινὲς εὐκατάστατοι περιποιῶνται αὐτοὺς μετὰ μεγίστου σεβασμοῦ, καὶ ποτε προσκαλοῦσι τινὰς αὐτῶν εἰς τὰς οἰκίας των, πίνουν τὸ νερὸν μεθ' οὗ αὐτοὶ ἐνιψαν τοὺς πόδας των, εἰς δὲ τὸ τέλος τοῦ συμποσίου τρώγουν τὰ περισσεύματα τῶν πινακίων των. Ὑπὸ δὲ τοῦ κοινοῦ λαοῦ θεωροῦνται ὡς μικρόν τι τῶν θεῶν ὑποδεέστεροι, καὶ πολλάκις σχεδὸν προσκυνοῦνται. Εἶναι προνομιοῦχοι καὶ ὑβριστικοὶ ἄρπαγες, αὐθαδῶς ἀπαιτοῦντες τὰς συνεισφοράς τῶν χαμερπῶν καὶ δεισιδαιμόνων Ἰνδῶν. Αἱ ὀκνηραὶ προσέτι ἔξεις αὐτῶν, καὶ τὰ αἰσχρά των ἄσματα, φέρουν εἰς παντὸς εἶδους ἀκαθαρσίαν, καὶ εἰς κλοπὰς ἀδιακόπους.

Η ΡΩΣΣΙΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ.—ΓΕΩΡ. ΓΙΑ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΗΜΑΤΑ.

Συνέχεια ἀπὸ Σελ. 75.

ΟὐΧΙ μόνον εἰς τὰ ἐργοστάσια, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς οἰκίας κατασκευάζουν οἱ Ῥῶσσοι πάμπολλα χειροτεχνήματα. Πολλὰ κυρίαι βάλλουν ὡς ἐπιτοπλεῖστον τὰ τέκνα τῶν οἰκιακῶν δούλων εἰς τὸ κέντημα καὶ εἰς παντοειδῆ ἄλλα ἐργόχειρα. Αἱ γυναῖκες καταγίνονται εἰς τὸ κλώθειν, ὑφαίνειν, πλέκειν, κτλ. διότι ἐντὸς τῆς Ῥωσσίας ὀλίγον ἀξίζει ἡ ἀκατέργαστος ὡς πρὸς τὴν κατεργασμένην ὕλην. Τὰς χωρικὰς μόλις ἐπαινοῦσι σχεδὸν ὅλοι οἱ τὴν Ῥωσσίαν περιελθόντες διὰ τὴν φιλοπονίαν αὐτῶν. 'Τὰς συζύγους τῶν χωρικῶν,' λέγει ὁ πεζοδρόμος Κοχράνης, 'εὐρῆκα πάντοτε εἰς ὠφελιμὸν τι ἔργον ἐνησχολημένας· κάμνουν ἄριστα χονδρὰ μάλλινα καὶ λινὰ ὑφάσματα, ὡς καὶ πλέκουν καὶ κλώθουν. Αὐταὶ οὐχὶ μόνον ὅλα τὰ οἰκιακὰ ἔργα ἐπιφορτίζονται, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ τῶν ἀγρῶν συμμετέχουν.' Εἰς τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία τὰ ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Σιβηρίαν Κολύμα, 'αἱ γυναῖκες κεντοῦν χειρίδας, σκούφους, ὑποδήματα, καὶ ἄλλα διάφορα, μὲ πολλὰ εὐμορφον τρόπον.' Ἀναμφιβόλως πάμπολλα βαμβακερὰ, λινὰ, καὶ μάλλινα ὑφάσματα χειροτεχνεῖ πρὸς ἰδίαν αὐτῆς ἀνάλωσιν ἡ Ῥωσσία. Ἡ κυβέρνησις μεγάλως προσπαθεῖ νὰ ἐνθαρρύνῃ τὰ κατ' οἶκον χειροτεχνήματα, καὶ οἱ ἔξω ἐπίτροποι αὐτῆς ἔχουν διαταγὰς νὰ πέμπωσιν εἰς τὴν Πετρούπο-

λιν ἔκτυπα νέων μηχανῶν, καὶ ὑποδείγματα καινῶν χειροτεχνημάτων· πολλάκις δὲ καὶ μισθόνουν αὐτοὶ ἄλλοις θνεῖς τεχνίτας νὰ ἐπιστατῶσι Ῥωσσιὰ ἐργοστάσια. Μεγάλαι προσπάθειαι ἔγιναν ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν πρὸς βελτίωσιν τῆς ποσότητος καὶ ποιότητος τοῦ Ῥωστικοῦ μαλλίου. Τὸ Μερινὸν πρόβατον ἐπέτυχον νὰ οἰκειώσωσιν οὐχὶ μόνον εἰς τὰς κεντρικὰς καὶ νοτίους ἐπαρχίας, ἀλλὰ καὶ παρὰ τὴν Βαλτικὴν εἰς τὴν Ἑσθονίαν καὶ Λιβονίαν, ὅπου, ἂν καὶ ἡ φύσις ὀλίγον συνεργῇ, ἡ μεγάλη ὁμως ἐπιμέλεια, ἡ ἀναγκαία εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς μάνδρας, ἐπέφερεν ὥστε ἡ βελτίωσις τοῦ μαλλίου νὰ ἦναι αὐτοῦ ὄχι ὀλιγώτερον, ἴσως δὲ καὶ μᾶλλον, ταχέϊα, παρ' εἰς ἄλλας πλείον εὐνοημένας ἐπαρχίας. Τὸ 1832, Ἑταιρεία πρὸς Βελτίωσιν τοῦ Μαλλίου συνεκροτήθη κατὰ τὴν Σιβηρίαν. Τὰ πρῶτα Μερινὰ πρόβατα εἰσῆχθησαν εἰς τὴν Ῥωσσικὴν αὐτοκρατορίαν μόλις πρὸ τριάκοντα χρόνων· ὑπάρχει δὲ τῶρα ἐν ἑκατομμύριον εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἰεκατερινοσλάβ, καὶ εἰς τὴν Κριμέαν καὶ τὴν ἐπαρχίαν τῆς Χερσῶνος πιθανῶς ἄλλα τόσα. Τὸ 1826 ἐξήχθησαν ἀπὸ τὴν Ῥωσσίαν 35,800 πούδια· τὸ δὲ 1834 281,450 πούδια. Ἡ πώλησις Ῥωστικοῦ μαλλίου διὰ τοὺς Ἀγγλους ἐργοστασιάρχας ἠΐξησε πολὺ ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν· τὸ μὲν 1820 εἰσῆχθησαν ἀπὸ τὴν Ῥωσσίαν εἰς τὴν Ἀγγλίαν 75,614 λίτραι μαλλίου, τὸ δὲ 1838 3,769,102 λίτραι. Τὰ δὲ εἰς τὴν Ῥωσσίαν εἰσαγόμενα μάλλινα τῆς Ἀγγλίας χειροτεχνήματα ἠλαττώθησαν, ἐκτιμώμενα £346,331 κατὰ τὸ 1820, καὶ £94,419 κατὰ τὸ 1838.

Ταχίστην πρόδον ἔκαμαν καὶ τὰ βαμβακερὰ χειροτεχνήματα ἀπὸ τὸ 1824, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν ἐφεξῆς·

Βαμβακεροῦ νήματος καὶ μίτον ἐξαγωγή ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν εἰς τὴν Ῥωσσίαν.

1820	8,762,324 λίτραι.
1830	18,555,753
1837	24,108,593

Βαμβακερῶν ἱφασμάτων ἐξαγωγή ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν εἰς τὴν Ῥωσσίαν.

Λευκὰ βαμβακερὰ ὑφάσματα	}	1820.	1837.
		ἄρδαί 9,754,460	980,779
Βεβαμμένα βαμβακερὰ ὑφάσματα	}	" 3,449,391	145,760
		13,203,851	1,126,539

Τὸ 1835 ἔγιναν νῆα καταστήματα πρὸς κλώσιμον τοῦ βαμβακίου εἰς τὴν Πετρούπολιν, Μόσχαν, καὶ Καλούγαν.

Ὡς δὲ πρὸς τὸ μετᾶξιον ἡ κυβέρνησις προσπαθεῖ μεγάλως καὶ νὰ παράγῃ αὐτὸ, καὶ νὰ συστήσῃ ἐργοστάσια πρὸς κατασκευὴν αὐτοῦ. Πλησίον εἰς ὅλας τὰς κυριωτέρας μεσημβρινὰς πόλεις ἐφυτεύθησαν πλεῖστα συκάμινον ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν. Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Χαρκὸφ, ἐξαιρέτως, φυτεύονται κατ' ἔτος 15,000 δένδρων μὲ δαπάνην τῆς κυβερνήσεως.